

האם תיקח לעבודה מרואיין יחף, בג'ינס קרוע ושיער פרוע?

אשר יובל, מנכ"ל מתודה, סוקר את הביוגרפיה של סטיב ג'ובס, פרי עטו של וולטר אייזקסון

על הדרך גם להקים, לרכוש ולמזג חברות ענק ולבנות שרשרת אספקה מושלמת, דרך חנויות פיסיות מדהימות וחנויות ברשת - iTunes. גאון אמיתי, ארכיטקט-על, אמן מהשורה הראשונה, מהנדס מדהים וממוקד שידע להכפיף את ההנדסה לעיצוב ולפונקציונאליות, איש עסקים ממולח מאין כמוהו!

הפן האישי והאישיותי

הפן האישי של סטיב ג'ובס, דמותו ההפכפכה והדומיננטית ויחסיו האישיים במשפחה ובעבודה, הוא הרובד השני המרכזי בספר. תינוק שנמסר לאימוץ כשאמו הייתה בת 23, ו-23 שנים מאוחר יותר מתכחש לבתו שנולדה מיחסיו עם חברתו. למחשב הגרפי הראשון שלו הוא קורא ליסה כשם בתו הנטושה, ובמהרה נוטש את הפרויקט ועובר לפרויקט אחר (המקינטוש). הוריו הביולוגיים אינם מעניינים אותו, מהסיבה האמיתית או כתירוץ "משום שלא רציתי לפגוע בהורי המאמצים". אלה האחרונים לא חסכו כל סנט כדי שסטיב יילך ללמוד בקולג' הכי טוב שיש (כפי שהבטיחו להוריו הביולוגיים), אבל הוא מלא בתעלולים, מתחרפן עם LSD והולך יחף ומסריח מרוב שתיית מיצים וטבעונות - "מספיק להתקלח פעם אחת בשבוע". מסכת חייו של סטיב ג'ובס רצופה צירופי מקרים ואירועים שנראים לקוחים מסרט בדיוני, כגון פגישתו עם אביו הביולוגי (שמוצאו מהעיר חומס בסוריה!), שהיה מלצר במסעדה אהובה על סטיב - זה לקוח וזה מלצר, ולא הכירו זה את זה. העונג המייצב היא לורן פאוול, אשתו, שמכל האהבות הסוערות שלו ידעה מי הוא סטיב ואיך להתהלך איתו והקימה לו בית ומשפחה אוהבת עם שלושה ילדים "מוכשרים ונורמליים לחלוטין". יחסיו בעבודה, עם הכפופים אליו, המקבילים אליו והממונים עליו (כאילו שמישהו יכול היה להכתוב לו מה לעשות), היו מסכת ארוכה של צעקות, השפלות ו"הלחצות בטירוף", שגרמו לו

סטיב ג'ובס

לאבד בדרך רבים וטובים, אבל במבחן התוצאה, גם להגיע להישגים הנ"ל. הקו בין מוצר "זבל" ובין "מוצר הכי טוב בעולם", היה לעתים שבריר של שנייה, עד שעובדיו גם למדו איך לסדר על השולחן את הדגמים השונים שבנו, כך שיבחר בפתרון שבאמת היה הכי טוב. והוא מחייך בשוכבות ואומר: "מיד בהתחלה ראיתי שזה הפתרון הנכון". לסטיב היה "שדה עיוות המציאות" שכולם הכירו וידעו, כולל הוא עצמו, שגרם לו לדרוש מהמהנדסים המוכשרים שלו דברים בלתי אפשריים. אבל גרם להם פעם אחר פעם "לצאת מחוץ לקופסה" ולהגיע לפתרון עיצובי-הנדסי-פונקציונאלי מרהיב שנמצא בכיס, על השולחן או בתיק של רבים מאיתנו. והיו גם כישלונות, כמו מחשב ליסה, אפל 3, נקסט ועוד. ראוים לציון במיוחד יחסיו ההפכפכים עם **סטיב ווזניאק**, שותפו לתחילת הדרך, מהנדס האלקטרוניקה שבעצם בנה את מחשב אפל הראשון והשני; וכן עם **ג'ון סקאלי**, האיש שג'ובס הביא לניהול אפל ואחר כך זרק באופן גס ובוטה.

בתמחר של מחשב אפל 1 התעקש סטיב שהמחיר שלו יהיה 666.66 דולרים דווקא! למה? כי ככה סטיב רצה. מספר העמודים בספר, בתרגום לעברית הוא 666 ושני שלישי העמוד! עוד "צירוף מקרי"? - תבדקו, ובהזדמנות זו תקראו את הספר המדהים הזה במלואו, שווה!

* אשר יובל, מנכ"ל מתודה מחשבים

האם היית לוקח לעבודה אדם שבא לראיון יחף, בג'ינס קרועים ובשיער פרוע, מסריח מאוכל טבעוני, מצהיר בגלוי שלקח LSD יותר מפעם אחת, ואומר לך: "דק חסר לך שלא תיקח אותי לעבודה"? אני מנחש שהתשובה תהיה לא! אז בזה הרגע הפסדת את **סטיב ג'ובס**, ואיבדת את הסיכוי להיות מיליונר (אבל אולי גם שמרת על עצבך ובריאות נפשך).

ספרו של **וולטר אייזקסון** "הביוגרפיה של סטיב ג'ובס" הוא ספר מונומנטלי שאינו קל לקריאה, לא רק בשל העומס הכמותי ודיבוי הפרטים, אלא בשל המאמץ הנפשי להתמודד עם דמות מורכבת כל כך ולנסות להבין אותה.

מיהו בעצם סטיב ג'ובס? מניפלטור ערמומי? גאון חד-פעמי? אדם שניצל אחרים, או בנה אותם? מעצב עולם המחשבים בתפר שבין סוף המאה ה-20 ותחילת המאה ה-21, האבא של המיחשוב האישי וה"מוקד הדיגיטלי", או פשוט אדם מוכשר שהטיב לשחות עם הזרם הענק של עולם התקשוב, לצפות את מגמות הטכנולוגיה, לנצל "פינות" ולרוץ מהר יותר מהאחרים?

גם אחרי קריאה ממצה של הספר, אין תשובות ברורות לשאלות האלה, אבל המסע שווה והקריאה מרתקת ומכשפת. כפי שג'ובס עצמו תמיד אמר: הדרך היא העיקר. לספר רבדים רבים, כולל הסיפור הצדדי אך המרתק, איך הספר עצמו נולד, כאשר ג'ובס פנה אל אייזקסון, הידוע כביוגרף של אישים ידועים, וזה, שלא ידע שסטיב חולה במחלת הסרטן, סנט בו: סטיב, כל החיים עוד לפניך, מה החיפזון? אך מעל לכל בולטים שני רבדים שהסופר משלב אותם ביד אמן: הסיפור הטכנולוגי-היסטורי של התפתחות עולם המחשבים, והסיפור האישי; ונראה שהוא עצמו לא החליט עד הסוף איזה משניהם חשוב יותר ומשאיר זאת לשיפוט הקורא.

הפן הטכנולוגי-היסטורי מסופר מנקודת המבט של סטיב וחברת אפל (חברות אחרות כמיקרוסופט, יבמ, HP מוזכרות בדרך אגב), אבל אין הדבר פוגם בהבנת העקרונות והמגמות העיקריות של התפתחות עולם המחשבים - התפתחות בצעדי ענק, כפי שאולי לא עשתה שום תעשייה או טכנולוגיה למן שחר האנושות. קשה למנות אפילו את אבני הדרך העיקריות של התפתחות זו ואין לסופר אלא ברירה להתמקד בחלק מהן: לידתו של המחשב האישי, הוספת הממשק הגרפי, המעבר לקונספט "המוקד הדיגיטלי", שילוב חומרה תוכנה; ולקצר באחרים, בולגמט: האינטרנט, עולם התוכנה, מהפכת קיבולת הנתונים ועוד.

אבל התמונה הכללית ברורה והיא משתקפת בדמותו של ג'ובס, שאולי לא היה מהנדס האלקטרוניקה הטוב ביותר, ודאי לא המתכנת הטוב ביותר, אולי אפילו לא המעצב הטוב ביותר, אבל היה הארכיטקט, המתכנל, איש החזון, מי שעמד ב"צומת הדרכים בין מדעי הרוח והטכנולוגיה" ולפיקך ראה דברים שאחרים פשוט לא ראו. האיש שלא האמין בניתוחי שוק ופילוח דרישות המשתמשים, אלא הכתיב את השוק ואמר לנו: זה מה שאתם בעצם רוצים! האיש שהסביר למהנדסים המוכשרים שלו, שההנדסה כפופה לעיצוב ולחווית המשתמש ולא ההפך. בלתי נתפס איך אדם שנפטר בגיל 57, יכול היה להספיק כל כך הרבה: מחשב אישי, עולם הגרפיקה, סרטי אנימציה, תחנות עבודה, iPod, iPhone, iPad, וככה